

A TEHETSÉG REALIZÁLÁSI KÉPESSÉG

Szeretettel köszöntök minden jelenlévőt Revák Katalin keramikus-művész kiállításának megnyitóján!

Innen ide – olvasható a meghívó schön oldalán. Alliterálva vázolja fel útját megközelítő pontossággal, kicsit hanyag eleganciával és csipetnyi derűvel. Tudniillik kettőből az egybe juthatunk, az amorf fejű zsiráf füleire tekintve, majd a másik letisztultabb forma figyelő szemébe nézve. Az általános iskolás zsiráf és a felnőtt hölgy szépségeire – aki immár nem sokáig hallgató – de szabad madár.

Molnár Sándor traktátusa (*A festészet útja* című könyve) 2013-ban jelent meg. Ez az összegzése a „grand művészet” antropológiája. Kis részlet a „múzsai egzisztencia” című fejezetből:

„A tehetség realizálási képesség, a különleges képességek elnevezése. Lehet kicsi, kevés, gyenge, de többnyire közepes vagy ritkán kolosszális adottság. A tehetség, a különleges képesség nem érték, hanem érték nélküli, semleges tulajdonság. A modern „tehetség-bálványozás” téves. Bár a művész nem lehet tehetségtelen, tehetségének lennie kell, ez azonban a művészethez nem elég.

A művész a „múzsák gyermeke”. Múzsai egzisztencia. A múzsák a Parnasszuson élnek. Ez a legmagasabb szellemi jelenlét, a lét teljességének helye a művészi nyelv varázslata alatt. A múzsák és a legnagyobb művészek együtt élnek itt a halhatatlanságban. Minden népnek van Parnasszusa, ahol legnagyobb művészei a múzsákkal a legmagasabb szellemi jelenlétben találkoznak. A Parnasszusra közepes vagy jelentéktelen művész nem kerülhet. A Parnasszus a magas szellemiség helye, minél magasabb ez a szellemiség, annál inkább a teljességet, a halhatatlanságot sugározza az emberiségre, egy népre. A közepes és jelentéktelen művészek valamilyen sivatagban tengetik életüket.

(...)

A művész dolga az, hogy a tudat alá, a sötétségbe süllyedt, démonizálódott, töredék –, de nagyhatású erőket a tiszta fénybe – a tiszta tudatba, az egyetemes igazságba fölemelje, és ott megszilárdítsa. A teljességet, a halhatatlanságot megvalósítsa, és ezt egy tökéletes művészi nyelvben kifejezze.

Nemcsak a művésznak, de minden embernek ez a dolga, csakhogy a művész egy viszonylag tökéletes nyelvben mindezt kifejezi, és hátrahagyja az utókornak. Ehhez van szüksége a különleges képességre, amely lehet kevés, közepes vagy kolosszális. Mindegy, mennyi, azzal kell gazdálkodnia, amije van. Ez a sorsa, útja, feladata, ez adatott számára a felismeréshez, a teljesség eléréséhez, a megszabaduláshoz, a halhatatlansághoz.

A különleges képességet el is lehet veszíteni. Nem örökös, ingyenes adomány, amely kitart akkor is, ha nem törődünk vele. Szaporítani kell, vagy elveszhet. Szaporítani állandó, folyamatos, mindennapos munkával lehet csak.”

Lányom, Revák Katalin; rajzol, fest, kerámiával és szobrászattal is foglalkozó fiatal művész. Formatervező és leendő rajztanár. Vizuális látványvilága, kirakodása már most kiforrott, sokrétű és összetett. A tér megfogalmazása rajzban; a színek rendszere, absztrakt kapcsolódásai a festészetben; míg az anyag maximális szeretete, értő és érzékeny kimunkálása (formába öntése) a plasztika és a kerámia területe. A *sötétségbe süllyedt démonizálódott töredékeket* agyagból, sárból gyúrja addig amíg belső hitében eljut az *egész* kimunkálásig. A plasztikus forma nézzen – megszólítva, időnként különleges, bizarr logikával – bennünket. Az égetéssel megszilárdítja a gondolatot és a forma valósággá keményedik.

A kredences fiókot medveformába bújtatja, megtartva eredeti funkcióját is. A medve alakzat is túri, hogy ki és betolják belsejébe a mozgatható és illeszkedő formákat. Ez analóg – a képzelt vagy üres tartalmú behatolásokkal – a lény testébe. Nála fontos az állatvilág

láttatása. Mivel a hűségükkel érzelmileg kapcsolódnak az emberekhez, – lélekben nagyon szeretjük társaságuk, védtelenségük és kiszolgáltatottságuk miatt. Ezek az egy közös háztartásban élők: mint sertécsaládok és mangalica disznóink. Lenyűgöző a magyar nyelv plasztikussága, – az elmúláskor láttatja, – mikor egy állat megdöglik, ekként fejezi ki magát: *feldobta a talpát*. Sajnos Kati nyula is így járt, véglegesen felmutatva a nyúlcipőit! Édesanyáink altató dalai, fájdalmas szépségeinek mélysége, hiteles nyelvi formák. *Kiskacsa fürdik fekete tóban és anyjához készül...* Igen tudjuk ez is a Közép-európai karakter, mert mi itt élünk!

Az üveghegyeken is túl, vagy innen... – a hengeres, porcelán dobozok palástján is áthatolva megállnak vagy meglepednek majd tovább vándorolnak, oda... A gyerekjátékok szeretett formái –, mint szinonimák – a kis kacsák és az attól is kisebb kacsák. Disznócskák omló zsírlatai, kutyák, macskák hajlatai az anyag szabatos kifejeződése, a formák íveiben. Az állat belső geometriája és azok képzetei, anyagszerű külseje – találkozik a kigondolt, megépített térszerkezettel. Ezek az áthatások az összetartozás és a simulékonyság érzetét keltik

Magabiztos rajztechnikájával kéri figyelmünket a sokféle barátság-forma vagy a női *nem* sérülékenységeire. Festményei *fouv*-os vadsága már-már szelíd szépség. Megszólít és sugallja: **Innen** gyorsan közeledtem **ide** esetleg *oda*, de most már hozzád búvok szeretetben.

Székesfehérvár 2017-03-18

Revák István